

הסמכת חברת החשמל לפי סעיף 266 לחוק התכנון והבנייה, התשכ"ה-1965

הצעה להחלטה

מ ח ל י ט י ס , להסמיק את חברת החשמל לישראל בע"מ (להלן – חברת החשמל) לפעול מטעם המדינה לפי סעיף 266 לחוק התכנון והבנייה, תשכ"ה-1965, זאת מבלי לגרוע מהוראות חוק משק החשמל, תשנ"ו-1996 והסדרים מכוחו.

דברי הסבר

רקע כללי

ס' 266 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965 (להלן – סעיף 266ה), מאפשר לשר האוצר לקבוע בצו במקרים חריגים פטור מתכנית או מהיתר לעבודות ושימושים זמניים למיזם בעל חשיבות ודחיפות לאומית בכפוף לתנאים המנויים בסעיף. הפטור ניתן למדינה, או לגוף מטעם המדינה שהוסמך לכך מטעמה בהחלטת ממשלה, או על ידי רשות מקומית.

חברת החשמל היא בעלת רישיונות לפי חוק משק החשמל, התשנ"ו – 1996, בין השאר להולכה ולחלוקה של חשמל, מהווה ספק שירות חיוני לפי חוק משק החשמל, ופועלת בהתאם לתכנית פיתוח מאושרת לפי סעיף 19 לחוק משק החשמל. בנוסף, החברה הוסמכה כרשות כח עליונה במסגרת היערכות המדינה לשעת חירום. נוכח לשונו של סעיף 266ה ועל מנת לאפשר לחברת החשמל לקיים את חובותיה, מוצע להסמיך את החברה לעניין סעיף 266ה.

חברת החשמל נדרשת לעתים לבצע עבודות דחופות ומיוחדות לשם אבטחת האספקה של חשמל, כאלה אשר לא ניתן להמתין לביצוען עד השלמת הליכי התכנון.

כך למשל, פנתה חברת חשמל למועצה הארצית בבקשה להמליץ לשר האוצר על הוצאת צו בהתאם לסעיף האמור אשר יאפשר הקמת 7 תחנות משנה ניידות באזורים בהן מקודמות תכניות לתחנות המשנה הקבועות במוסדות התכנון השונים. לאור הצורך הדחוף ומאחר והפתרון הקבוע יארז זמן ועל מנת להיערך מיידית לצורך בהספקת חשמל כבר בקיץ הנוכחי וזאת לתקופה של 3 שנים. ביום 7.6.16 בישיבתה מס' 596, החליטה המועצה הארצית להמליץ לשר על התקנת צו זה.

לפיכך מוצע, כאמור, כי הממשלה תעשה שימוש בסמכותה לפי סעיף 266ה לחוק התכנון והבניה ותסמיך את חברת החשמל לעניין הסעיף, באופן שיאפשר לשר האוצר במקרים הנחוצים לקבוע בצו פטור לחברת החשמל מתכנית או מהיתר לפי העניין.

נתונים כלכליים והשפעה על משק המדינה

ההחלטה תאפשר להתאים את מערך החשמל לביקוש, ותאפשר הספקה סדירה של חשמל.

תקציב

ההחלטה אינה כרוכה בהוצאה כספית

השפעת ההצעה על מצבת כח האדם

אין.

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

שר האוצר – תומך.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

אין מניעה משפטית לקבל את ההצעה. מצ"ב חוות דעת היועצת המשפטית של משרד

התשתיות הלאומיות, האנרגיה והמים.

סיווגים*

סיווג ראשי : 11 (אחר)

סיווג משני :

תחום פעולה עיקרי : 5 (תשתיות וסביבה)

**מוגש על ידי שר התשתיות הלאומיות,
האנרגיה והמים**

ל' בסיון התשע"ו

06 ביולי 2016

חוות דעת משפטית הנלווית להצעת החלטה לממשלה ולוועדות השרים

נושא הצעת ההחלטה: הסמכת חברת החשמל לפי סעיף 266 לחוק התכנון והבניה

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטיה המשפטיים:

הצעת ההחלטה היא כי הממשלה תפעיל את סמכותה לפי סעיף 266ה(א)(2) לחוק התכנון והבניה, התשכ"ה – 1965 ותסמיק את חברת החשמל לישראל בע"מ (להלן – חברת החשמל) לפעול בשמה.

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרונם:

משמעות ההחלטה היא מתן אפשרות לשר האוצר לקבוע במקרים חריגים פטור לחברת החשמל מתכנית או מהיתר לעבודות ושימושים זמניים למיזם בעל חשיבות ודחיפות לאומית בכפוף לתנאים המנויים בסעיף.

ס' 266 לחוק התכנון והבניה קובע:

"266ה. (א) נוכח שר האוצר כי קיים מיזם בעל חשיבות לאומית או מיזם בעל חשיבות לכלל מחוז מסוים, ויש לגביו תכנית מאושרת, רשאי הוא, לאחר התייעצות עם המועצה הארצית, לקבוע בצו פטור מהיתר לפי פרק ה' או מתכנית לעבודות או לשימושים הנדרשים לביצוע אותו מיזם, ובלבד שהתקיימו כל אלה:

- (1) העבודות והשימושים יהיו זמניים ולתקופה שלא תעלה על התקופה הנדרשת להקמת המיזם;
- (2) העבודות והשימושים ייעשו בידי המדינה, בידי גוף הפועל מטעמה לאחר שהוסמך לכך לפי החלטת הממשלה או בידי רשות מקומית בלבד;
- (3) השר קבע תנאים לביצוע העבודות והשימושים, ובכלל זה לעניין מקום ביצועם ולעניין הבטחת זמניותם ולעניין החזרת המצב לקדמותו ככל הניתן;
- (4) ביצוע העבודות והשימושים לא יסכל לאחר תום התקופה כאמור בפסקה (1) את ביצועה של תכנית שאושרה או תכנית שהוחלט להפקידה.

(ב) נוכח שר האוצר, במקרים חריגים, כי קיים מיזם בעל חשיבות ודחיפות לאומית שלשם הקמתו נדרשים עבודות או שימושים זמניים שאם ביצועם יותנה באישורה של תכנית או קיומו של היתר, לפי העניין, לא יהיה ניתן לממש את המיזם במועד הדרוש, רשאי הוא, לאחר התייעצות עם המועצה הארצית, לקבוע בצו פטור מהיתר לפי פרק ה' או מתכנית לעבודות או לשימושים הנדרשים לביצוע אותו מיזם אף שאין תכנית מאושרת או שלא הופקדה תכנית לעניין אותו מיזם, ובלבד שיתקיימו התנאים המפורטים בסעיף קטן (א), בשינויים המחויבים."

התאמת מערך הספקת החשמל לביקוש החשמל בארץ הינה מיזם בעל חשיבות לאומית, ולעתים נוצר צורך דחוף להתאמת המערכת לצרכים ולביקוש, כאשר קיימות פעולות זמניות שנדרש לבצען באופן מיידי, ואם יותנה הקמתן ביצוען באישורה של תכנית, לא ניתן יהיה לממש אותן במועד הדרוש, ולפיכך התקיים התנאי הראשוני בסעיף המאפשר לשר האוצר ליתן פטור מהיתר לפי סעיף 266ה(ב), ואולם על מנת שיוכל להשתמש בסמכותו כדין על הממשלה להסמיק את חברת החשמל לפי סעיף 266 לחוק התכנון והבניה.

הצעת ההחלטה הינה כי הממשלה תסמיק את חברת החשמל, ובכך תאפשר לשר האוצר להשתמש בסמכותו כדין.

אין מניעה משפטית לקבל את ההצעה.

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם:

ההצעה הנה על דעת המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (אזרחי)

היועצת המשפטית במינהל התכנון במשרד האוצר – אין מניעה משפטית

עמדת היועץ המשפטי של המשרד שהשר העומד בראשו מגיש את ההצעה:

אין מניעה משפטית לקבל את ההצעה

שם תפקיד חתימה

חגית אייזנמן-מלכה,

סגנית בכירה ליועצת המשפטית